

جلسہ ہشتم

فصل چہارم: بررسی کتب حدیثی شاخص مراحل تدوین حدیث اہل تسنن (۳)

سنن اربعہ

قال رسول الله (ص)

إذا أراد الله عزَّ و جل بعد خيراً فقَّههُ في الدينِ،

وزهدَهُ في الدنيا، وبصره بعيوب نفسه.

مِيزان الحِكمه: ٤ / ١٦٠٢ ؛ بحار الانوار: ٧٧ / ٨

بررسی کتب حدیثی شاخص مراحل تدوین حدیث اهل تسنن (۳)

← پیدایش سنن حدیثی در تاریخ تدوین حدیث اهل تسنن

- سنن ها کتاب هایی هستند که روایات آن ها بر اساس ابواب فقه (مانند طهارت، نماز، روزه و...) طبقه بندی شده است. در سنن ها روایات با سند کامل و عاری از روایات موقوف هستند زیرا روایت موقوف با رسیده به صحابه دیگر سنت محسوب نمی شود.
- به عقیده دانشمندان اهل تسنن کتب سنن بعد از صحیحین صحیح ترین روایات را دارا می باشند، خصوصا سنن اربعه

۱- ابن ماجه قزوینی و السنن :

- متولد ۲۰۷ و متوفای ۲۰۹ هجری
- در بین سنن اربعه کمترین اعتبار را دارد
- در بر دارنده ۴۳۴۱ حدیث اعم از صحیح و ضعیف

۲- ابوداود سجستانی و السنن

▪ متولد ۲۰۲ و متوفای ۲۹۵ هجری

▪ دارای ۵۲۷۴ حدیث که از بین ۵۰۰ هزار حدیث انتخاب شده اند

▪ روایاتی را که به اجماع رجالیون راوی ضعیف دارد در کتابش ثبت نکرده

▪ بعد از صحیحین معتبرترین کتاب حدیثی اهل تسنن

۳- محمد بن عیسیٰ ترمذی و السنن

▪ متولد ۲۰۹ و متوفای ۲۷۹ هجری

▪ مشایخ او : بخاری، احمد بن حنبل، ابی داوود سجستانی

▪ سنن او جامع روایات فقهی ، اخلاقی ، اعتقادی و .. است ← جامع الصحیح

▪ بررسی صحت و ضعف هر حدیث پس از نقل در سنن

▪ شامل ۳۹۵۶ حدیث

▪ معروف به قلت تکرار حدیث

▪ اضافه کردن اصطلاح «حسن» به عنوان نوع جدیدی از حدیث

۴- نسائی و السنن

- ابو عبدالرحمن احمد بن شعیب نسائی متولد ۲۱۵ و متوفای ۳۰۳ هجری
- دارای ۵۷۶۱ حدیث
- از راویانی که به اتفاق رجالیون تضعیف شده اند نقل نکرده
- معروف به کثرت تکرار حدیث
- منتسب به تشیع به دلیل تالیف کتاب خصائص در فضائل علی علیه السلام

۴- نتایج تاخیر در تدوین حدیث

- قرن سوم ، قرن طلایی تدوین حدیث اهل تسنن
- نتایج:

1. فقدان برخی از روایات نبوی

ممنوعیت رسمی نقل حدیث در قرن یکم

امحای روایات توسط خلفای سه گانه و معاویه

1. نقل به معنا ← مهمترین دلایل : عدم نگارش قطعی و همه جانبه حدیث ، ممنوعیت رسمی نگارش حدیث

- از جهت معنا و مفهوم روایات «»»» زیاده، نقصان و تحریف

- از جهت عبارات و الفاظ روایات

- جعل و تحریف در روایات نبوی

من الله التوفيق

خليل عقيلي فرج

Sapp.ir/dr.aghili

Draghili.blog.ir

